

Denne teksten vi nå skal lese, handler om noe som hendte for cirka tre tusen år siden. Det handler om hvordan Gud utvalgte David til konge over Israel. Saul, Israels første konge, hadde vært konge i Israel en tid, men nå angret Gud på at han hadde gjort Saul til konge, for Saul gikk ikke lenger på Guds vei, han gikk sine egne veier. Saul ble dømt til å miste kongsmakten, selv om han ennå en tid kom til å sitte som konge i Israel.

Profeten Samuel, som hadde vært Guds trofaste budbringer og sendebud fikk beskjed om å dra til en mann som het Isai, og som bodde i Betlehem. Der hadde Gud utsett seg en av hans sønner til å være konge.

Prekentekest: 1 Sam 16,1.4-13

Samuel gjorde som Herren hadde sagt. Da han kom til Betlehem, gikk byens eldste skjelvende imot ham og spurte: "Betyr det noe godt at du kommer?" Han svarte: "Ja, det betyr noe godt; jeg kommer for å ofre til Herren. La dere innvie og kom med meg til ofringen." Så innviet han Isai og sønnene hans og innbød dem til ofringen.

Da de kom, og han fikk se Eliab, tenkte han: "Her står den Herren vil salve, foran Herren." Men Herren sa til Samuel: "Se ikke på hans utseende og høye vekst, for jeg har forkastet ham. Gud ser ikke på det som menneskene ser på. Menneskene ser på det ytre, men Herren ser på hjertet." Da ropte Isai på Abinadab og lot ham tre fram for Samuel. Men Samuel sa: "Heller ikke ham har Herren utvalgt." Så lot Isai Sjamma tre fram; men Samuel sa: "Heller ikke ham har Herren utvalgt." Slik lot Isai de sju sønnene sine tre fram for Samuel; men Samuel sa til Isai: "Herren har ikke utvalgt noen av disse."

Da spurte Samuel: "Var dette alle guttene dine?" "Nei," svarte Isai, "det er enda en igjen, den yngste. Han er ute og gjeter småfeet." "Send bud etter ham!" sa Samuel. "Vi setter oss ikke til bords før han kommer." Så sendte Isai bud etter ham. Han var rødkinnet, hadde vakre øyne og fagert utseende. Herren sa: "Reis deg og salv ham, for han er det." Da tok Samuel oljehornet og salvet ham der han stod blant brødrene sine. Fra den dagen kom Herrens Ånd over David og var med ham siden. Så brøt Samuel opp og drog tilbake til Rama.

Slik lyder Herrens ord.

Sju sønner, og ingen av dem er det! Har du ikke flere sønner? Jo, det var visst en til. Det er en som er ute og gjeter småfeet, men han er den yngste og minste. Gud hadde talt. David, den lille gjetergutten, skulle salves og bli en god og mektig konge for Israel. Samuel måtte gå forbi alle de store og sterke brødrene, og vente med å gå til bords til lillebroren kom.

I våre dager headhentes dyktige ledere til stillinger innen næringsliv og politikk. De beste egenskapene dyrkes frem og betales for med store lønninger og

fallskjermer. Her skal det investeres i det som skal bli fremtiden. Slik må det nok være på dette feltet. Mennesker ser på det ytre.

Gud ser lengre. Gud søker ikke til mektige personer for at de skal skaffe ham goodwill og anseelse blant mennesker. Han lar seg ikke blende av de dyktige med høy intelligens og popularitet. Men: "Det som går for å være uforstandig i verden, utvalgte Gud seg for å gjøre de vise til skamme. Det som regnes som svakt i verden, utvalgte Gud seg for å gjøre det sterke til skamme. Det som står lavt i verden, det som blir foraktet, det som ingenting er, det utvalgte Gud seg for å gjøre til intet det som er noe, for at ikke noe menneske skal rose seg overfor Gud." 1 Kor 1,27-29.

Slik tenker Gud. Hans kraft fullendes i svakhet. Slik har det alltid vært for Gud. Vi kan gå helt tilbake til patriarkenes tid. Av Jakobs tolv sønner, var Josef nest yngst. Han ble kastet i brønnen av sine misunnelige storebrødre. Men nettopp han, lillebroren, skulle bli Guds redskap til å redde familien fra hungersnøden som ville komme, og redde folket fra utslettelse. Og Gud så til hjertet på flyktningen Moses. Han var kanskje stam, hadde i alle fall vanskelig for å tale, likevel skulle han bli en leder for folket og en stor profet. (2Mos 6,30) Og den lille David hadde alle odds imot seg i kampen mot Goliat, og senere i striden som fulgte med kong Saul. Hans seire var ikke bare hans, men enda mer eksempler på at Guds kraft fullendes i svakhet.

Gud er mektig til å gjøre sine gjerninger selv gjennom skrøpelige mennesker. Gud ser ikke på det ytre, Gud ser på hjertet. Er det et hjerte som vil banke i takt med hans hjerte, er det et menneske som vil søke Gud av all sin kraft, av hele sin forstand? Gud søker til det lille mennesket. Det mennesket som er lite nok i seg selv til å ta imot det Gud vil gi.

Tomas Sjödin heter en svensk pinsemenighetspastor. I et intervju i avisen Dagen går det fram at han nå har lært seg å se på Gud på en annen måte enn før. Før søkte han Gud høyt der oppe i de vellykkedes sfære, blant fremgangsrike mennesker. Men så ble to av de tre sønnene hans multihandikappede, hjernen deres krymper, de sitter nå i rullestol og de blir stadig svakere etter hvert som tiden går. Han har måtte forsone seg med tanken på at sykdommen fører til døden. Det er hardt for foreldrene å se hvordan sykdommen preger de to barna.

Sønnenes sykdom har fått Tomas Sjödin til å definere sin kristne tro på ny. Han sier: "Det er som at Gud har foretatt en fallende bevegelse i våre liv. Før tenkte jeg at han befant seg i det høye, så falt han for meg gjennom dyp tvil og anfektelse, og nå tenker jeg nedover når jeg ser for meg Gud. For nederst nede, helt på bunnen, der var det ikke tomt. Der er Jesus Kristus i våre liv."

Han opplever at andre lytter til hans forkynnelse i dag. De mest fremgangsrike har mistet interessen, men i køen av mennesker som søker Kristus, ser han for seg mennesker langt bak, mennesker som har vanskelig for å tro at de har rett

til å stå i køen i det hele tatt. Disse lytter nå til hans budskap. Han har funnet Gud der nede på bunnen.

Jeg satt på kontoret mitt hjemme og så ut av vinduet. Der er det stort sett bare én ting å se, Gaustatoppen, dvs. foten av fjellet og halvveis opp, resten er bakenfor det jeg kan se. Hvor jeg enn retter blikket ut av vinduet mot syd, så er alltid fjellet der. Halve året stenger det for sola og er en sann plage. Mens jeg tenkte på det, slo den tanken meg at slik er det mange som har det. Vel, ikke i fysisk forstand, men i overført betydning. Det er mange mennesker som har et eller flere "fjell" som stenger for lyset, som stenger for glede, som stenger for en sunn og lykkelig tilværelse.

Tenk å ha en Gaustatopp i sitt liv, et mektig fjell som er der og stenger for sola uansett hvor en retter blikket. Noen har ikke bare én Gaustatopp, men Gaustatopp etter Gaustatopp i en lang rekke bakover, fjell så store at en ikke en gang ser toppen, men bare aner at den må være der et sted. Det kan være sykdom og sorg. Det kan være ødelagte familieforhold. Det kan være andre ting som kaster lange skygger inn over livet.

Hvor er Gud i alt dette? Har Gud en plass i din livstolkning? For den svenske predikanten ble det et før og etter. For mennesker som tenker seg Gud i de vellykkedes verden, at Gud er på toppen der alt går bra, at Gud er et sted høyt der opp, utilgjengelig hvis man ikke mestrer livet. For disse menneskene finnes neppe Gud.

Bibelen viser oss en Gud som gikk ned til det lave. En Gud som kom inn i vår verden, til de mislykkedes verden. En Gud som tok på seg lidelse, som tok våre sykdommer på seg, som ble såret for våre overtredelser. Slik er Gud og slik har Gud alltid vært. Jesus Kristus har vist oss hvem Gud er.

Han kom inn i vår verden. De vellykkede vendte ham ryggen. De med høy rang og makt var for opptatt av egne posisjoner og seg og sitt. De følte ikke behov for noen frelser. Han ble synderes venn, de svakes støtte og hjelper. For slik er Gud. Herren sier: "I det høye og hellige bor jeg og hos den som er knust og nedbøyd i ånden. Jeg vil vekke de nedbøydets ånd til liv og gjøre de knustes hjerter levende." Jes 57,15.

Den lille David fikk hjelp til å flytte store fjell. Kjempen Goliat var som en uoverstigelig Gaustatopp, likevel falt han. Kong Saul stod David etter livet, likevel ble David konge. De fjellene i Davids liv som var de vanskeligste og de vondeste var likevel de selvforskylte. David kom til å angre bittert på ting han gjorde. Dette med Batseba og mannen hennes, Urias, han som David sørget for mistet livet slik at han kunne gifte seg med Batseba. Angeren kom nok til å prege ham hele livet, selv om han fikk tilgivelse og ny nåde fra Gud. Han kom på bunnen og måtte leve med å han gjort det han gjorde, men der på bunnen var også Gud.

Han var der på bunnen, sa også Tomas Sjödin. Det var en trygg grunn å falle på. Jesus var der og tok imot. Gud er mektig til å ta lidelsen bort. Likevel gjør han det ikke alltid. Noen må leve med lidelsen, enten den er selvforskyldt eller skyldes utenforstående årsaker, noen må leve videre med gåten hvorfor Gud ikke fjerner all lidelse. Noen opplever at Jesus Kristus er der på bunnen, han er der sammen med dem som lider, han trøster, han gir hjelp til å mestre livet, og om nødvendig å klare å ta én dag av gangen.

Gud lar seg ikke blende av det ytre. Gud ser til hjertet. Er det et hjerte som søker ham? Er det et menneske som er liten nok i seg selv til å trenge en Frelser? Gud er der på bunnen. Jesus Kristus er der og tar imot dem som blir som små barn, så små i seg selv at de trenger Jesus.

I dag tar han imot tre små gutter i dåpen til den treenige Gud. Han gir dem et nytt liv for at de skal tilhøre ham og tro på ham når de vokser opp. Så vil han på sin side være hos dem hver dag, være deres hjelper og trøster, høre deres bønn og sette deres føtter på trygg og sikker grunn. Han spør seg nok, er det også store gutter og store jenter som lengter tilbake, og som er små nok til å ta imot sin Frelser på ny?

Da er han ikke å finne i den høye himmel. Dvs. der er han også, men der kan ikke vi nå ham. Vi kan ikke med alt vårt strev og slit nå opp til Gud. Ingen kan det. I stedet er det han som må nå ned til oss.

Har du forestilt deg Gud i en fjern og opphøyd himmel? Begynn å tenke deg Jesus Kristus i din hverdag, der han vil ha med deg å gjøre, for der er han å finne, på ditt nivå. Han møter deg i bibelordet som forkynnes, han møter deg i nattverdens sakrament, han møter deg når du ber, han møtte deg første gang da du ble døpt, og han vil være med i din hverdag. Til det ble du døpt den gang du var liten nok til å ta imot. Et spørsmål blir hengende i luften til slutt: Er du liten nok i deg selv også i dag? Jesus kan bøye seg langt nok ned.

Ære være Faderen og Sønnen og Den Hellige Ånd, som var og er og blir én Sann Gud fra evighet og til evighet.